

Archwilio Rheoleiddiol

Archwilio Rheoleiddiol

Rhan o'n swydd ni yw gwerthuso pa mor effeithiol yw'r system rheolaethau swyddogol yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon. I wneud hyn, rydym yn cynllunio ac yn cynnal rhaglenni archwilio ym mhob gwlad.

Mae'r rheolaethau swyddogol a archwilir yn cwmpasu ystod amrywiol o weithgareddau o gynhyrchu cynradd ar ffermydd, wyau, llaeth, lladd-dai, ffatrïoedd torri, bwyd anifeiliaid, pysgod cregyn a chynhyrchion pysgodfeydd, yn ogystal â'r sector manwerthu fel archfarchnadoedd, cigyddion, bwytai.

Caiff y system rheolaethau swyddogol ei gweithredu gan swyddogion gorfodi bwyd a bwyd anifeiliaid mewn awdurdodau cymwys gan gynnwys awdurdodau lleol, awdurdodau iechyd porthladdoedd, yr ASB ei hun, naill ai'n uniongyrchol neu drwy gontractau neu gytundebau lefel gwasanaeth gyda sefydliadau eraill fel yr Adran Amaeth, yr Amgylchedd a Materion Gwledig (DAERA) yng Ngogledd Iwerddon.

Archwiliadau â Ffocws a rennir

Mae archwiliadau â ffocws yn canolbwyntio ar agweddau penodol ar waith gorfodi awdurdodau lleol.

[Asesiad Sicrwydd Cynllun Adfer Awdurdodau Lleol: Y prif ganfddiadau \(Cymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon\) Chwefror 2023](#)

Siarter Archwilio Rheoleiddiol

Mae archwiliadau'r Asiantaeth Safonau Bwyd (ASB) o awdurdodau cymwys yn rhoi sicrwydd bod y gwaith o gynnal rheolaethau swyddogol ar fwyd anifeiliaid a bwyd yn cydymffurfio â gofynion cyfreithiol y DU a chanllawiau swyddogol.

Mae awdurdodau cymwys yn cynnwys yr ASB, awdurdodau lleol, a'r Adran Amaethyddiaeth, yr Amgylchedd a Materion Gwledig.

Rhodddwyd y grym i'r ASB bennu safonau a monitro gwasanaethau gorfodi cyfraith bwyd awdurdodau cymwys drwy Ddeddf Safonau Bwyd 1999 a Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol ar Fwyd Anifeiliaid a Bwyd (Cymru) 2009 (ceir deddfwriaeth gyfatebol yn Lloegr a Gogledd Iwerddon).

Mae ein harchwiliadau wedi'u llunio i wirio bod trefniadau a gynlluniwyd yn cael eu gweithredu'n effeithiol ac i asesu a yw'r trefniadau hynny'n addas i gyflawni amcanion y gofynion a'r canllawiau cyfreithiol perthnasol. Mae ein [Llawlyfr Archwilio Rheoleiddiol](#) yn rhoi manylion am sut rydym yn

cynnal yr archwiliadau hyn.

Nodau swyddogaeth archwilio rheoleiddiol yr ASB yw:

- helpu i ddiogelu iechyd y cyhoedd drwy hybu trefniadau effeithiol ar gyfer gorfodi cyfraith bwyd
- cynnal a gwella hyder defnyddwyr yn y system a ddefnyddir ar gyfer rheolaethau swyddogol
- cynorthwyo i nodi a lledaenu arferion da er mwyn hybu cysondeb
- darparu gwybodaeth i helpu i lunio polisi'r ASB
- hyrwyddo cydymffurfiaeth â chanllawiau canolog neu Godau Ymarfer
- darparu modd o nodi tanberfformiad o ran gwaith awdurdodau cymwys o ddarparu gwasanaethau ym maes cyfraith bwyd
- hyrwyddo archwilio rhwng awdurdodau ac adolygiadau gan gymheiriaid
- nodi gwelliannau parhaus

Egwyddorion:

1. Rhaid dewis pob rhaglen archwilio yn seiliedig ar broses gynllunio ddogfenedig sy'n seiliedig ar risg.
2. Rhaid i bob rhaglen archwilio gynnwys amcanion clir.
3. Rhaid i bob cynllun rhaglen archwilio sicrhau bod gan y tîm archwilio y cymhwysedd technegol priodol/penodol i gyflawni amcanion y rhaglen archwilio.
4. Bydd y tîm archwilio'n cymhwyso egwyddorion gwelliant parhaus at bob rhan o'r system archwilio.
5. Bydd y tîm archwilio'n rhagweithiol wrth ddarparu eglurder i awdurdodau cymwys (y sawl a archwilir) gan gynnwys cyfathrebu cyn pob archwiliad, a rhoi adborth yn ystod ac ar ôl yr archwiliadau.
6. Bydd pawb sy'n destun archwiliad yn cael adroddiad ysgrifenedig sy'n nodi canfyddiadau'r archwiliad yn glir.
7. Bydd gan y sawl a archwilir, trwy argymhellion a wneir yn yr adroddiad archwilio, ddealltwriaeth glir o'r gwelliannau sydd eu hangen a dyddiadau a gytunwyd ar gyfer rhoi'r gwelliannau ar waith trwy'r cynllun gweithredu a nodir yn eu hadroddiad archwilio.
8. Bydd y sawl a archwilir yn cael cyfle i roi adborth ysgrifenedig ar ôl archwiliad a fydd yn cael ei gofnodi a'i adolygu'n annibynnol.

Archwilio Awdurdodau Lleol yng Nghymru

Archwilio gwaith awdurdodau lleol o gynnal rheolaethau swyddogol ar fwyd a bwyd anifeiliaid yng Nghymru.

Llawlyfr Archwilio

Mae'r Asiantaeth Safonau Bwyd (ASB) yng Nghymru yn cynnal archwiliadau o awdurdodau lleol i roi sicrwydd bod y gwaith o gynnal rheolaethau swyddogol ar gyfer bwyd a bwyd anifeiliaid yn cydymffurfio â gofynion cyfreithiol a chanllawiau swyddogol. Mae'r llawlyfr archwilio, ynghyd â Sarter Archwilio Rheoleiddiol yr ASB, yn dogfennu'r egwyddorion a'r prosesau y byddwn yn eu defnyddio i gynllunio, cynnal, adrodd a dilyn hynt y system ar gyfer cynnal rheolaethau swyddogol ar fwyd anifeiliaid a bwyd yng Nghymru.

Wales

PDF

[Gweld Llawlyfr Archwilio – Archwilio Gwaith Awdurdodau Lleol o Gynnal Rheolaethau Swyddogol ar Fwyd Anifeiliaid a Bwyd yng Nghymru as PDF\(Open in a new window\)](#) (1.59 MB)

Archwiliadau â ffocws

Mae archwiliadau â ffocws yn canolbwyntio ar agweddau penodol ar waith gorfodi awdurdodau lleol.

[Adroddiad Cryno o Raglen Archwilio 2023-2024 a 2024-2025](#)

[Archwiliad â ffocws o ymateb awdurdodau lleol i faterion brys y tu allan i oriau yng Nghymru](#)

Wales

PDF

[Gweld Archwiliad â Ffocws o'r Ffordd y mae Awdurdodau Lleol yn Gweithredu Gwasanaethau Gorfodi Cyfraith Bwyd Anifeiliaid yn Rhanbartho as PDF\(Open in a new window\)](#) (705 KB)

Wales

PDF

[Gweld Archwiliad â Ffocws ar y Ffordd y mae Awdurdodau Lleol yn Gweithredu'r Cynllun Sgorio Hylendid Bwyd yng Nghymru as PDF\(Open in a new window\)](#) (1.08 MB)

Adroddiadau alergenau 2025/26

[Archwiliad o reolaethau alergenau a chamau archwilio perthnasol sydd heb eu cwblhau - Cyngor Sir Ceredigion 13 – 15 Ionawr 2026](#)

[Archwiliad o reolaethau alergenau a chamau archwilio perthnasol sydd heb eu cwblhau – Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot, 2 – 4 Rhagfyr 2025](#)

[Archwiliad o reolaethau alergenau a chamau archwilio perthnasol sydd heb eu cwblhau – Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam, 4 – 6 Tachwedd 2025](#)

[Archwiliad o reolaethau alergenau a chamau archwilio perthnasol sydd heb eu cwblhau – Cyngor Sir Ddinbych, 30 Medi – 2 Hydref 2025](#)

[Archwiliad o reolaethau alergenau a chamau archwilio perthnasol sydd heb eu cwblhau – Cyngor Sir Fynwy, 15 – 17 Gorffennaf 2025](#)

Adroddiadau archwilio a chynlluniau gweithredu

Rhestr o adroddiadau archwilio awdurdodau lleol agored a chynlluniau gweithredu ar gyfer awdurdodau yng Nghymru.

2026

PDF

[Gweld Cynllun Gweithredu wedi'i ddiweddarau ar gyfer Cyngor Sir Ceredigion as PDF\(Open in a new window\)](#) (241.42 KB)

2025

PDF

[Gweld Cynllun Gweithredu wedi'i ddiweddarau ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot as PDF\(Open in a new window\)](#) (280.89 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun Gweithredu wedi'i ddiweddarau ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam as PDF\(Open in a new window\)](#) (253.89 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun Gweithredu wedi'i ddiweddarau ar gyfer Cyngor Sir Dinbych as PDF\(Open in a new window\)](#) (217.39 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu ar gyfer Sir Fynwy wedi'i ddiweddarau as PDF\(Open in a new window\)](#) (282.52 KB)

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu wedi'i ddiweddarau ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen as PDF\(Open in a new window\)](#) (312.9 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu wedi'i ddiweddarau ar gyfer Cyngor Dinas Casnewydd.pdf as PDF\(Open in a new window\)](#) (254.05 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu wedi'i ddiweddarau - Gwasanaethau Rheoleiddio a Rennir \(Caerdydd, Pen-y-bont, Bro Morgannwg\).pdf as PDF\(Open in a new window\)](#) (255.91 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu ar gyfer Blaenau Gwent wedi'i ddiweddarau as PDF\(Open in a new window\)](#) (184.64 KB)

2024

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu ar gyfer Cyngor Sir Ynys Môn wedi'i ddiweddarau as PDF\(Open in a new window\)](#) (182.7 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu ar gyfer Cyngor Gwynedd wedi'i ddiweddarau as PDF\(Open in a new window\)](#) (223.58 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu ar gyfer Cyngor Sir Conwy wedi'i ddiweddarau as PDF\(Open in a new window\)](#) (260.87 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun Gweithredu ar gyfer Cyngor Sir Caerfyrddin wedi'i ddiweddarau as PDF\(Open in a new window\)](#) (226.62 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun Gweithredu ar gyfer Cyngor Sir y Fflint wedi'i ddiweddarau as PDF\(Open in a new window\)](#) (180.59 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu Cyngor Sir Penfro wedi'i ddiweddarau as PDF\(Open in a new window\)](#) (217.29 KB)

2023

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful wedi'i ddiweddarau as PDF\(Open in a new window\)](#) (123.13 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent wedi'i ddiweddarau as PDF\(Open in a new window\)](#) (231.62 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili wedi'i ddiweddarau as PDF\(Open in a new window\)](#) (151.95 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu Cyngor Sir Powys wedi'i ddiweddaru as PDF\(Open in a new window\)](#) (150.93 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu Cyngor Dinas a Sir Abertawe wedi'i ddiweddaru as PDF\(Open in a new window\)](#) (160 KB)

2017

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu Cyngor Bwrdeistref Wreccsam wedi'i ddiweddaru as PDF\(Open in a new window\)](#) (466.18 KB)

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad archwilio Cyngor Bwrdeistref Wreccsam 2017 as PDF\(Open in a new window\)](#) (804.66 KB)

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad Archwilio Gwasanaethau Rheoleiddio a Rennir \(Pen-y-bont ar Ogwr, Caerdydd, Bro Morgannwg\) as PDF\(Open in a new window\)](#) (712.58 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu Gwasanaethau Rheoleiddio a Rennir \(Pen-y-bont ar Ogwr, Caerdydd, Bro Morgannwg\) wedi'i ddiweddaru 2017 as PDF\(Open in a new window\)](#) (197.44 KB)

2016

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad Archwilio Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful 2016 as PDF\(Open in a new window\)](#) (448.44 KB)

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad Archwilio Cyngor Sir Gaerfyrddin 2016 as PDF\(Open in a new window\)](#) (705.05 KB)

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad Archwilio Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili 2016 as PDF\(Open in a new window\)](#) (687.73 KB)

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad Archwilio Cyngor Gwynedd 2016 as PDF\(Open in a new window\)](#) (611.37 KB)

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad archwilio Cyngor Bwrdeistref Rhondda Cynon Taf 2016 as PDF\(Open in a new window\)](#) (647.45 KB)

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad archwilio Cyngor Sir Penfro 2016 as PDF\(Open in a new window\)](#) (902.75 KB)

2015

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad Archwilio Cyngor Sir Ceredigion 2015 as PDF\(Open in a new window\)](#) (134 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu Cyngor Sir Ceredigion wedi'i ddiweddarau 2015 as PDF\(Open in a new window\)](#) (421.34 KB)

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad Archwilio Cyngor Bwrdeistrefol Conwy 2015 as PDF\(Open in a new window\)](#) (672.84 KB)

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad Archwilio Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen 2015 as PDF\(Open in a new window\)](#) (614.36 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen wedi'i ddiweddarau 2015 as PDF\(Open in a new window\)](#) (222.75 KB)

2014

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad Archwilio Cyngor Bwrdeistrefol Blaenau Gwent 2014 as PDF\(Open in a new window\)](#) (595.58 KB)

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad Archwilio Dinas a Sir Abertawe 2014 as PDF\(Open in a new window\)](#) (785.46 KB)

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad Archwilio Cyngor Ynys Môn 2014 as PDF\(Open in a new window\)](#) (736.2 KB)

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad Archwilio Castell-nedd Port Talbot 2014 as PDF\(Open in a new window\)](#) (408.62 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu Castell-nedd Port Talbot wedi'i ddiweddarau 2014 as PDF\(Open in a new window\)](#) (424.66 KB)

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad Archwilio Cyngor Dinas Casnewydd 2014 as PDF\(Open in a new window\)](#) (693.38 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun gweithredu Cyngor Dinas Casnewydd wedi'i ddiweddarau 2014 as PDF\(Open in a new window\)](#) (406.5 KB)

2013

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad Archwilio Cyngor Sir Ddinbych as PDF\(Open in a new window\)](#) (565.53 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun Gweithredu Diweddaredig Cyngor Sir Ddinbych as PDF\(Open in a new window\)](#) (231.16 KB)

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad Archwilio Cyngor Sir Fynwy as PDF\(Open in a new window\)](#) (504.39 KB)

Wales

PDF

[Gweld Cynllun Gweithredu Diweddaredig Cyngor Sir Fynwy as PDF\(Open in a new window\)](#) (202.21 KB)

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad Archwilio Cyngor Sir Powys as PDF\(Open in a new window\)](#) (700.63 KB)

Wales

PDF

[Gweld Adroddiad Archwilio Sir y Fflint as PDF\(Open in a new window\)](#) (641.69 KB)

Gallwch weld holl archwiliadau awdurdodau lleol Cymru, gan gynnwys y rhai sydd bellach ar gau, ar wefan yr [Archifau Cenedlaethol](#).

Archwilio Awdurdodau Lleol yn Lloegr

Archwilio gwaith awdurdodau lleol o gynnal rheolaethau swyddogol ar fwyd a bwyd anifeiliaid yn Lloegr.

Archwiliadau â ffocws

England

PDF

[Gweld Focused Audit of Local Authority Food Service Planning and Prioritisation of Service Activities in England - August 2024 as PDF\(Open in a new window\)](#) (392.24 KB)

England

PDF

[Gweld Local Authority Approved Establishment Audit Summary Report \(England\) - July 2024 as PDF\(Open in a new window\)](#) (485.86 KB)

[Local Authority Recovery Plan Assurance Assessment \(tranche 2\): summary report \(England\)](#)

Adroddiadau archwilio a chynlluniau gweithredu

Gallwch fwrw golwg dros holl archwiliadau awdurdodau lleol Lloegr, gan gynnwys y rhai sydd bellach ar gau, ar wefan yr [Archifau Cenedlaethol](#).

Borough and District Council Audit in Northern Ireland

Auditing Borough and District Councils Official Feed and Food Control Delivery in Northern Ireland.

Audit manual

Northern Ireland

PDF

[Gweld Regulatory Audit Manual-Auditing Official Control Delivery Systems in Northern Ireland as PDF\(Open in a new window\)](#) (465.78 KB)

You can find Northern Ireland audits from 2011 to 2015 at the [National Archives website](#).

[Yn ôl i'r brig](#)